

ODBORNÝ POSUDOK NA VÝSKYT SYSLA PASIEŇKOVÉHO V LOKALITE KOMERČNÝ PARK LETISKO BRATISLAVA

Projekt	Odborný posudok na výskyt sysla pasienkového (Spermophilus citellus) v lokalite Letisko M.R. Štefánika Bratislava – Komerčný park Letisko Bratislava
Dátum vypracovania	08/2025
Koordinátor úlohy, riešiteľ EIA a spolupráca:	ADONIS CONSULT, s.r.o. Eisnerova 58/A, 841 07 Bratislava IČO: 46 957 481 info@adonisconsult.sk , www.adonisconsult.sk
Koordinátor úlohy:	RNDr. Vladimír Kočvara
Autor hodnotenia:	Ing. Ervin Hapl Muránska Dlhá Lúka

Odborný posudok na výskyt sysľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) v lokalite Letisko M.R. Štefánika Bratislava – KOMERČNÝ PARK LETISKO BRATISLAVA

ÚVOD

Odborný posudok bol vypracovaný na základe objednávky spoločnosti **Stronci Invest SK s.r.o.**, na vykonanie účelového prieskumu prítomnosti sysľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) v mestskej časti Bratislava Vrakuňa, k.ú. Vrakuňa na pozemku parc. č.4000, 4001/1, 4001/2, 4008. Odborný posudok popisuje súčasné podmienky a stav v danom území a jeho širšom okolí.

CIELE A METODIKA

Okolnosti kontroly:

Prieskum realizoval Ing. Ervín Hapl v dňoch 19.-20.3.2022, 06.-07.04.2022, 14.04.2022, 23.-24.07.2022, 29.07.2022, 31.07.2022, 01.-03.08.2022, 05.-06.08.2022, 16.-17.8.2022, 02.12.2022, 27.07.2023, 05.03.2024, 29.6.2024 a 3.8.2025

V rámci kontroly sa prechádzalo územie a zaznamenávali pobytové znaky (nory, trusy). Sysle pasienkové sa na parcele č. 4001/1 odchyťovali a odchytené jedince sa preniesli na lokality dohodnuté so Štátnou ochranou prírody. Obhliadke bol podrobený samotný areál výstavby a širšie okolie v okruhu po oplotenie letiska (na mape obhliadnuté lokality). Sledovalo sa celé územie od letiska až po Vrakuňu pomocou ďalekohľadov. Po pozorovaní jedinca sa vyhľadala jeho nora a následne sa pokračovalo pozorovaním z miesta, kde bol jedinec zistený. Cieľom bolo zistenie najväčšej vzdialenosti do akej sa sysle šíria od letiska. Z dôvodov posúdenia vplyvu výstavby na populácie chráneného živočícha v mieste plánovaných stavebných aktivít bola realizovaná obhliadka s cieľom:

1. zistenia prítomnosti alebo absencie jedincov chráneného alebo ohrozeného druhu cicavca sysľa pasienkového
2. zistenie dynamiky zmien priestorového rozšírenia kolónií populácie sysľa pasienkového na skúmanom území
3. zistenia vybraných kvantitatívnych znakov prítomnej populácie sysľa pasienkového zo zameraním na početnosť a hustotu.

VÝSLEDKY

Vzhľadom k návrhu stavby bolo zistené:

1. parcely č. 4001/1 a 4001/2 sú dočasne osídlené sysľom pasienkovým v rokoch, keď sú na týchto parcelách vysadené obilniny
2. dynamika osídľovania sysľom v okolí letiska bola podrobne preskúmaná a bolo zistené, že sysle pasienkové danú plochu osídľuje apríly ak je plocha osiata jačmeňom v júni ak je plocha osiata pšenickou alebo ražom
3. odhadujem na základe získaných dát, že do danej plochy sa v prípade jej osiatia pšenickou a ražom šíria desiatky jedincov, v prípade osiatia jačmeňom až stovky jedincov a v prípade jačmeňa prebieha v plche aj reprodukcia.
4. v prípade, že je plocha osiata kukuricou tak ako v roku 2025, sysle sa v ploche vôbec nevyskytujú.

Počas jarných mesiacov – marec, apríl – bola zistená prítomnosť sysľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) v okolí oplotenia letiska na parcelách severne od navrhovaného zámeru pod č.3125/84, 3125/1, 3125/6, 3153/10 klasifikovaných ako zastavané plochy a nádvoria. V minimálnom počte sa nachádzali na okraji parcely č. 4001/1, ktorá bola osiata pšenickou a výskyt bol zistený do vzdialenosti 5 m od okraja parcely. Parcely č.3153/2 a č. 3154/2 boli osiate jačmeňom a sysľom boli osídlené rovnomerne do vzdialenosti 30 m od okraja (od letiska). Parcela č. 4011/1 bola osiata pšenickou a sysle sa tu nachádzali v minimálnom počte do 5 m od letiska.

Počas letných mesiacov – júl, august – bola zistená prítomnosť sysľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) na okraji parcely č. 4001/1 a č. 4011/1 do vzdialenosti 50 m od okraja parcely. Parcely č.3153/2 a č. 3154/2

boli systémom osídlené rovnomerne do vzdialenosti 100 m od okraja (od letiska). Ojedinele sa na parcelách č. 3153/2 a č. 3154/2 vyskytovali systle až 300 m od letiska.

Vzhľadom na to, že ide o ornú pôdu sú tu vyskytujúce sa jedince systla pasienkového (*Spermophilus citellus*) ohrozené a nemajú perspektívu na prežitie. Z tohto dôvodu boli jedince v jarnom aj letnom termíne (mimo obdobie rozmnožovania) odchyťované a prevážané na perspektívne lokality. Odchyt bol realizovaný pod dozorom Štátnej ochrany prírody Správy CHKO Dunajské luhy. Odchytených bolo na jar 60 jedincov a v lete 235 jedincov.

ZÁVER

Dané územie je intenzívne obhospodarovaná agrocenóza s aplikáciou chemických prípravkov. **Trvalo neposkytuje vhodné podmienky pre život akéhokoľvek živočícha.**

Jediným problémom danej plochy je možnosť kolonizácie plochy druhom *Spermophilus citellus* v prípade, že v danom priestore budú osiate obilniny. Systle v období od apríla do augusta dočasne osídlia plochu osiatu obilninami. Najcitlivejšie obdobie je z tohto pohľadu obdobie po žatve. Rozsiahlym prieskumom v roku 2022, kedy bolo územie osiate obilninami, sa zistilo, že parcely 4001/1 a 4001/2 sú osídľované systémom pasienkovým v prípade ich osiatia obilninami. Danému problému sa dá predísť tým, že posledný rok pred začatím výstavby sa plocha oseje kukuricou. Ak by plocha bola pred začatím výstavby osadená obilninami a výstavba by mala začať po žatve, je potrebné z plochy systle v júli až začiatkom augusta vychytať.

Trvalé trávne porasty okolo objektu, ktoré vzniknú po realizácii stavby by mohli kvalitatívne zmeniť situáciu. Na ploche by sa prestali používať agrochemikálie a na ploche by zrejme bola výsadba, ktorá ak sa vhodne zvolí môže mať pre výskyt živočíchov ako aj pre ľudské zdravie výrazný pozitívny vplyv. Ak je to možné navrhoval by som do výsadby v okolí objektu zakomponovať:

1. stromy – lipu malolistú a veľkolistú a čerešňu
2. kríky – budleju Dávidovu (*Buddleja davidii*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*)
3. trvalky – pamaroján obyčajný (*Origanum vulgare*), Materina dúška (*Thymus serpyllum*)

Vypracoval: Ervín Hapl

V Muránskej Dlhej Lúke dňa 04.08. 2025